

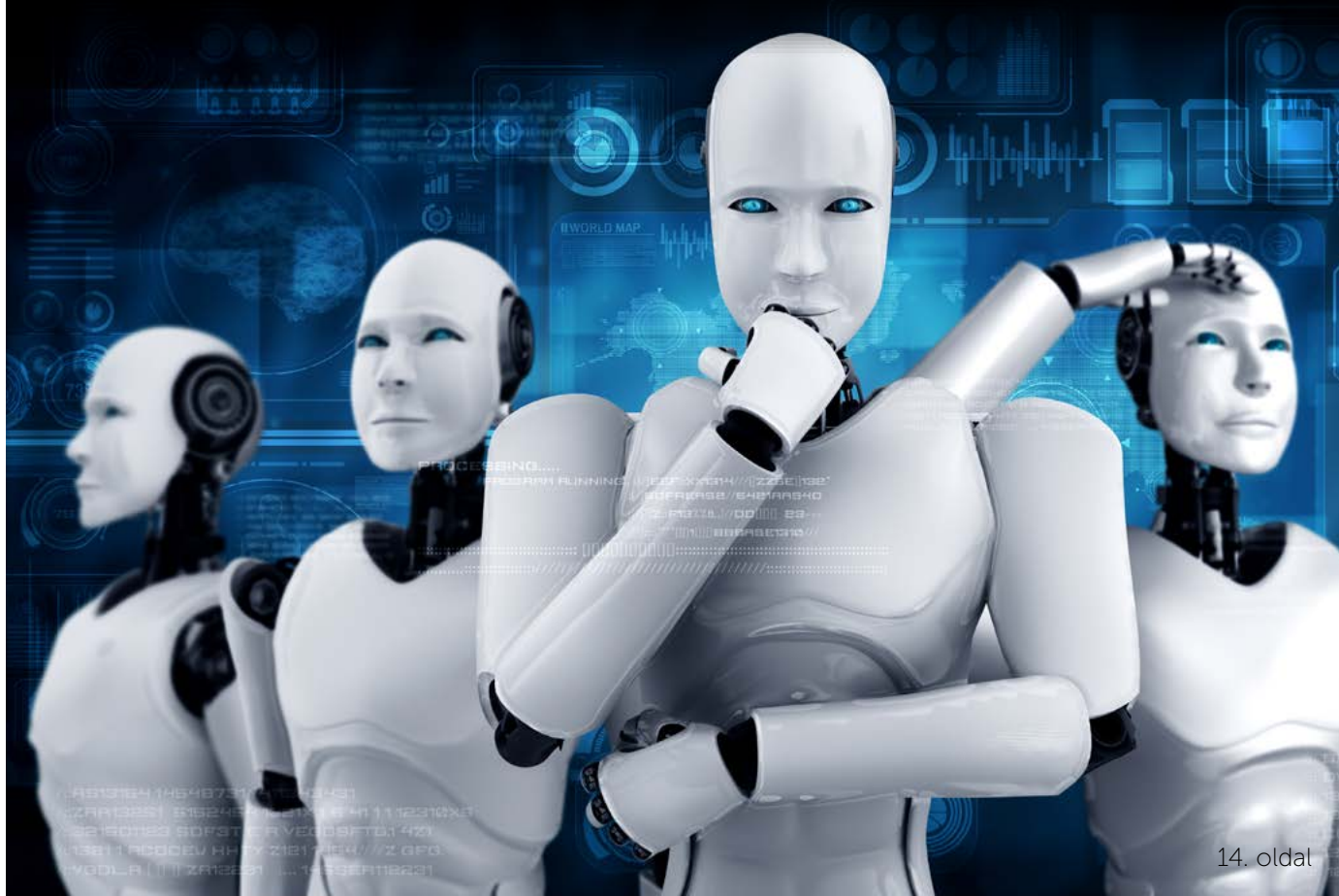

MAGYAR GYÁRIPAR

A Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetségének lapja

A jövő munkaerőpiacát meghatározó trendeket vizsgálja az MGYOSZ

LXIII. ÉVFOLYAM, 2023. 4. SZÁM

**Régi-új elnök az ÉVOSZ
élén: hullámvölgyben
az ágazat**

3. oldal

**Rugalmas munkaidő: lét-
fontosságú a dolgozóknak**

11. oldal

**Korrupcióellenes program:
megelőzés és feddhetetlenség**

16. oldal

TARTALOM

FÓKUSZBAN

Koji László: A vállalkozások nagy többsége arra számít, hogy a mélypont 2024-ben lehet.	3
Megszűnik az Építőipari Ágazati Kollektív Szerződés.	4
Az ÉVOSZ építőipari konjunktúra-felmérése.	5
KSH: az egy évvel korábbihoz viszonyítva 9,8 százalékkal csökkent az építőipari termelés márciusban.	7

AKTUÁLIS

EU-prognózis: javulnak az európai gazdaság kilátásai, a magyar GDP fél százalékkal nő.	8
---	---

NAPIRENDEN

A munkavállalók legalább felének létfontosságú a rugalmas munkaidő.	11
Az üzleti vezetők túlbecsülik a krízishelyzetekre való felkészültségüket.	12

MGYOSZ-HÍREK

A jövő munkaerőpiacát meghatározó trendek vizsgálatára készül az MGYOSZ. . .	14
--	----

EURÓPAI UNIÓ

Korrupcióellenes intézkedések: cél a megelőzés és a feddhetetlenség kultúrájának kialakítása.	16
Új, átfogó gazdasági kormányzási szabályokat javasol az Európai Bizottság.	18
Sikeresnek bizonyult az Európai Unió első közös gázbeszerzési felhívása.	20

KÖNYVJELZŐ

Kína legrövidebb története.	21
----------------------------------	----

**A MAGYAR GYÁRIPAR
az MGYOSZ hivatalos havilapja**

Kiadja a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége

Szerkesztőség:

1054 Budapest, Széchenyi rakpart 3.

Telefon: 06 (1) 474-2041

E-mail: mgyosz@mgyosz.hu

Internet: www.mgyosz.hu

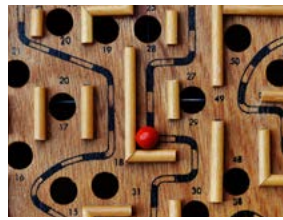
Layout és képszerkesztés: Csávás Viktória

Címlapkép: istock.com

Hirdetésfelvétel: klajko@mgyosz.hu

Telefon: 06 (1) 474-2041

ISSN: 1219-6193

„Állandó alkalmazkodás kell a folyamatosan változó pályához, a kiutak megtalálása a kilátástalannak látszó helyzetekből is”

Többszörös válságban többszörös váltás

A jövő munkaerőpiacát meghatározó trendek vizsgálatára készül az MGYOSZ. Az Európai Bizottság támogatásával megvalósuló CORE projekt keretében nagyszabású kutatási projekt kezdődik, melynek célja felmérni, hogyan alakulnak a munkaerőpiaci szereplők (főként a vállalkozások) regionális munkaerőpiacokkal kapcsolatos elvárásai 10 éves távlatban. A kiindulópont az, hogy gyorsan változó környezetben a szervezetek nehezen tudnak alkalmazkodni a kihívásokhoz a stratégia tervezés megszokott eszközeivel. Egy gyorsan változó világban az egymást érő gazdasági válságok, újabb és újabb kihívások, a gyorsuló technológiai fejlődés új megközelítést kíván a vállalatirányításban és a politikai döntéshozatalban is. A jelenlegi környezetet szokás a többszörös válság időszakának is nevezni, hisz egymást érik az olyan globális megatrendek, amelyek rendkívüli alkalmazkodást kívánna a szervezetektől. (11. oldal)

Egy biztos pont van mostanában: a bizonytalanság – szokták jellemezni a jelenlegi helyzetet. Ha csak a magyar gazdaság növekedési pályáját nézzük, akkor is észrevehető a hektikus pálya: tavaly még 4,6 százalék volt a növekedés, idén jó esetben fél százalék lesz, jövőre meg 2,8 az Európai Unió előrejelzése szerint. Az infláció elfutott, pillanatnyilag triplája az uniós átlagnak. Ha csak az építőipart vesszük szemügyre, az látható, hogy az egy évvel korábbihoz viszonyítva 9,8 százalékkal csökkent az építőipari termelés márciusban. (5. oldal)

A kilátások még rosszabbak. Az ÉVOSZ régi-új elnöke, az immár harmadszor is megválasztott Koji László a Magyar Gyáriparnak elmondta, hogy „jelenleg az ágazatnak 28%-kal kisebb a rendelésállománya, mint 2022. év hasonló időszakában volt. A mélyépítési ágazatban közel 40%-kal kevesebb a munka.” (3. oldal) Koji László 2015 óta sok változást megélt a szakszövetség élén. Nem véletlenül fogalmazza meg célként, hogy „az előttünk álló négy év legfontosabb feladata az építőipar hatékonyságának jelentős javítása. Ezért kell a szakmai szövetségnek is minden rendelkezésre álló eszközzel, kapcsolatrendszerével dolgoznia.”

A bizonytalanság sokszor olyan eszközök alkalmazását is előidézheti, amely nem összeegyeztethető a tisztességes piaci működéssel. Ezért az Európai Bizottság most új korrupcióellenes szabályok bevezetését javasolja, melyek az eddigienél szigorúbbak a korrupciós cselekmények büncselekménnyé nyilvánítása és a szankciók uniós szintű harmonizálása érdekében. Nagy hangsúlyt fektetnek a megelőzésre és arra, hogy kialakuljon a feddhetetlenség kultúrája, amelyben a korrupciót nem tolerálják. (16. oldal)

Többszörös válság időszakába jutottunk. Volt előtte több mint 10 jó év, amikor nemzetközi konjunktúra is segítette a cégvezetők, munkaadók munkáját. Többszörös válságban többszörös váltás kell, állandó alkalmazkodás a folyamatosan változó pályához, a kiutak megtalálása a kilátástalannak látszó helyzetekből is. Emberpróbáló feladat!

KOJI LÁSZLÓ: A vállalkozások nagy többsége arra számít, hogy a mélypont 2024-ben lehet

Újra Koji László lett a az Építési Vállalkozók Országos Szakszövetsége (ÉVOSZ) elnöke. Immár harmadszor. A régi-új elnök sok mindent megélt már a szövetség élén, így jól látja, most újra nehéz évek jönnek. Az idén például az ágazatnak 28%-kal kisebb a rendelésállománya, mint 2022. hasonló időszakában volt.

Harmadszor választották meg, ezúttal is négy évre az Építési Vállalkozók Országos Szakszövetsége (ÉVOSZ) elnökének. Gratulálunk! Régi-új elnökként milyen célokat fogalmazott meg a következő négy évre?

Koji László: Az előttünk álló négy év legfontosabb feladata az építőipar hatékonyságának jelentős javítása. Ezért kell a szakmai szövetségnek is minden rendelkezésre álló eszközzel, kapcsolatrendszerével dolgoznia. Ehhez mindenképp el kell érni az igényes megrendelők kielégését, a szakma részéről pedig a közreműködők jobb együttműködését, a digitalizáció elterjesztését és a kollégák folyamatos képzését.

2015-től az ÉVOSZ elnöke, azaz két ciklust már letöltött. Vissza tud emlékezni, hogy az egyes ciklusokban mi volt a legfőbb tendencia az ágazatban? Mi az, amit elért, s mi az, amit nem?

KJ: A korábbi ciklusokban a legnagyobb kihívás az erőteljesen bővülő fizetőképes kereslet kiszolgálása volt, évről-évre 10-15 %-kal növelni a termelést, megtalálni az ehhez szükséges erőforrásokat. Aztán az utóbbi években Covid-járványban kellett folyamatosan dolgozni, majd a háborús helyzetben elkerülni a tartós anyaghiányt és a megváltozott

árviszonyok mellett is teljesíteni a korábbi vállalásokat.

Hullámvölgyek és hullámhegyek jellemezték az ágazatot az elmúlt 8 évben. Hol volt a mélypont, és hol a csúcspont? Hogyan hatott ez a nagy kilengés az ágazat helyzetére, megítélésére?

KL: A mélypont 2014. évben volt, a gazdasági válság idején, a csúcs pedig 2021. évben az újabb gazdasági nehézségek elején.

Évről évre megélni azt, hogy hol 15%-kal nő a munka mennyisége, hol meg hirtelen csökken, s mindezt elfogadható üzleti kockázatok között tartani, nagyon nehéz feladat.

Úgy tűnik, most egy többéves konjunktúra után megint nehezebb időszak jött el az ágazatban. Hogyan látja az idei és a jövő évi kilátásokat?

KL: Jelenleg az ágazatnak 28%-kal kisebb a rendelésállománya, mint 2022. év hasonló időszakában volt. A mélyépítési alágazatban közel 40%-kal kevesebb a munka. Az összes teljesítmény pedig hónapról hónapra növekvő mértékben csökken az előző évvel való összehasonlításban. Jelenleg 9,2%-kal kisebb

az ágazat teljesítménye, mint 2022. évben volt, és nem látjuk, mi lesz az év végéig. A vállalkozások nagy többsége arra számít, hogy a mélypont 2024-ben lehet, ha a kormányzat nem segít rá az építési kedv fellendítésére és finanszírozhatóság bővítésére.

Az egész magyar gazdaságban kulcskérdés a munkaerőhiány. Már nemcsak szakképzett dolgozók hiányoznak, de szakképzetlenek is. Ez mennyiben érinti az építőipart?

KL: Az építőiparban minden alapszakmában szakmunkás- és mérnökihiány van. Segéd munkásból és betanított munkaerőből van bőven, különös tekintettel a megrendelések csökkenésére. Az év közepétől a segéd munkások egy részétől meg is válhat az ágazat, a szakmunkásokat és mérnököket viszont mindenki szeretné megtartani.

Az energiaárak tavaly az egekbe szöktek. Hogyan reagált erre az új helyzetre az ágazat?

KL: A legtöbb építési termék előállítására energiaigényes. Átlagosan az összes költségen belül a 15-30% közötti nagyságrendet jelenti. Ennek eredményeként és az importtermékek forintgyengülés miatti megdrágulása következtében átlagosan 25%-os áremelkedés

volt az építésgazdaságban. Ezt nem lehetett teljes egészében a vevőkre tovább hárítani, így a múlt évben jelentősen csökkent az ágazat árbevétel arányos jövedelmezősége.

Az ÉVOSZ az MGYOSZ egyik tagszervezete, Ön az MGYOSZ egyik alelnöke is. Milyen a két szervezet együttműködése, közös munkája?

KL: Az MGYOSZ és az ÉVOSZ között nagyon jó a munkakapcsolat. Az MGYOSZ vezetése érti az építésgazdaság súlyponti problémáit és mindig rásegít az ezekkel kapcsolatos ÉVOSZ javaslatokra. Közös pályázatok mentén szoros a kapcsolat a főállású munkatársak között is.

Mit kíván elnöksége harmadik ciklusára? Mi kell ahhoz, hogy ez az ágazat jól teljesítsen, s Ön is eredményesnek nyilvánítsa majd négy év múlva működését?

KL: Az ágazat jó teljesítéséhez igényes, fizetőképes megrendelőkre van szükség. Ezt a Covid-járvány, a háború, a brüsszeli források visszatartása és a lakosság kivárása a jobb finanszírozhatósági helyzetre most megkérdőjelezte. Bizakodásra az adhat okot, hogy ami most, két év alatt nem épülhet meg, arra szükség van és itt lesz a feladat. Kérdés, hogy két nagyon nehéz piaci évet kik és milyen vállalkozói stratégiával tudnak átvészelni.

Megszűnik az Építőipari Ágazati Kollektív Szerződés

Az Építési Vállalkozók Országos Szakszövetsége (ÉVOSZ), majd az Építő-, Fa- És Építőanyagipari Dolgozók Szakszervezeteinek Szövetsége (ÉFÉDOSZSZ) is felmondta a 2009-ben megkötött építőipari kollektív szerződést. A jogszabályi környezet változása és az építési ágazat szétaprózódása vezetett az kiterjesztett kollektív szerződés megszűnéséhez.

Az Építőipari Ágazati Kollektív Szerződést 2009 decemberében terjesztették ki, amit akkor még két munkaadói és két munkavállalói szervezet írt alá. A közzétételt követően hatályba lépett jogszabálymódosítások következtében az ÉÁKSZ tartalma időközben elavulttá, alkalmazhatósága kérdésessé vált. A kialakult – ex lex – állapot sem a munkáltatóknak, sem a munkavállalóknak nem kedvezett, nem volt világos, hogy az ÉÁKSZ rendelkezései a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) adta keretek között mennyiben és milyen tartalommal irányadóak.

Ezért az ÉVOSZ, majd ezt követően a munkavállalói oldalon egyedül maradt ÉFÉDOSZSZ is felmondta az Építőipari Ágazati Kollektív Szerződést.

Az ÉVOSZ azonban, mint az Építőipari Ágazati Párbeszéd Bizottság (ÉÁPB) munkáltatói oldalát képviselő szervezet elkötelezett abban, hogy a munkavállalói oldallal egy új, mindkét fél részére elfogadható új megállapodás, javaslat jöjjön létre. Ennek érdekében az ÉVOSZ kidolgozott egy új javaslatot, melynek mentén megkezdődtek a tárgyalások az Építőipari Ágazati Párbeszéd Bizottság tagjai, az ÉVOSZ és az ÉFÉDOSZSZ között. **ÉVOSZ**

Az ÉVOSZ építőipari konjunktúra-felmérése

Az Építési Vállalkozók Országos Szakszövetsége (ÉVOSZ) tagszervezeteit és az építőipar további jelentős szereplőit, 400 céget megkeresve felmérte, hogy 2022. évben milyen változásokat hoztak a piaci körülmények, illetve a cégek milyen várakozásokkal tekintenek a 2023. évre.

Az üzletviteli és vezetési tanácsadó cég rámutat: a világvárvány alapjaiban forgatta fel a munkavégzés helyéről, a munkáról és a munkavállalókról alkotott elképzeléseket, hatásvai hosszú távon új kihívások elé állítják a cégvezetőket – idézi a kutatás eredményeit az MTI.

Az orosz-ukrán háború okozta nehézségek közepette 2022-ben a vállalkozások több mint felének nőtt az árbevétele az előző évihez képest. A vállalkozások egy harmada nyilatkozott úgy, hogy 2022-ben csökkent az árbevétele 2021. évhez képest, több mint 10 százaléknál pedig változatlan maradt.

Az orosz-ukrán háború, valamint az állami beruházások jelentős csökkenése miatt 2023. évben a vállalkozások csak valamivel több mint harmada számít árbevétel növekedésre, és közel 45%-uk árbevétele csökkenésével kalkulál.

A felmérésben részt vevő cégek fele számít csökkenésre az árbevétel-arányos jövedelmezőség tekintetében, mindössze 17%-uk vár javulást.

A korábbi évektől eltérően a válaszadó cégek 77,8%-a tevékenységüket leginkább akadályozó tényezőként a megrendelések hiányát emelték ki. Nem sokkal maradt le mögötte az infláció, amit 66,7%-uk jelölt meg akadályként. A szakemberhiány, ami a korábbi felmérésnél még leginkább sújtotta a vállalkozásokat, a harmadik helyre esett vissza, a cégek 55,6%-a jelölte üzleti tevékenységét akadályozó tényezőként. A válaszadók fele a gazdasági szabályozás kiszámíthatatlanságát, közel harmaduk pedig az árfolyamingadozást jelölte meg akadályozó tényezőként. A szabályozással szembeni bizonytalansági érzet növekedése mindenképp figyelemreméltó.

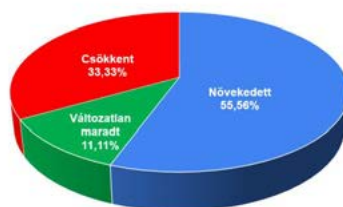
A szűkülő piaci lehetőségek közepette a hatékonyság növelése érdekében a cégek 61%-a energiatakarékosságot, 55,6%-uk digitalizálást tervez. 44,4% szervezetátalakítással vagy saját beruházással tervezi növelni a hatékonyságot, csak a válaszadók 5,6%-a csökkenteni a létszámot.

A válaszadó cégek kicsivel több mint fele

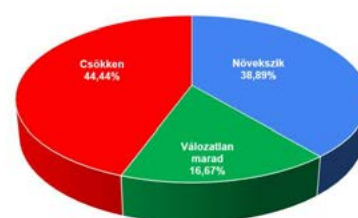
(55,6%) nyilatkozta, hogy megfelelő számú és összetételű szakmunkással rendelkezik a megrendelések teljesítéséhez. Legnagyobb hiányt a szakipari munkáknál jelezték (ács, villanyszerelő, épületgépész, lakatos), de hiány van mérnökökből (építésmérnök, gépésmérnök, villamosmérnök) is. Csak a válaszadók 28%-a számol a foglalkoztatottak átlagos állományi létszámának növelésével a következő fél évben. 2022-ben a KSH adatai szerint az építőiparban átlagosan

A cégek nettó árbevétele

2022. évben az előző évhez képest

2023. évi várakozás

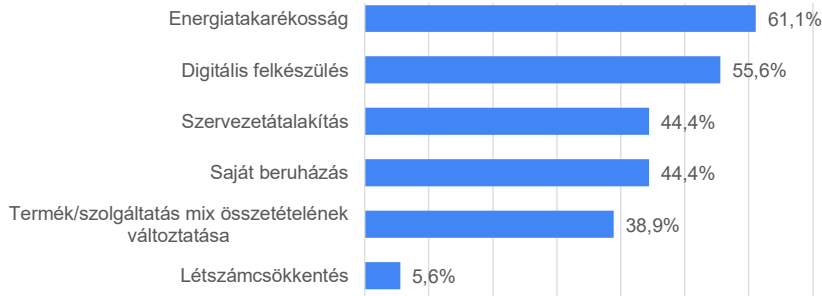

A cég üzleti tevékenységét akadályozó tényezők

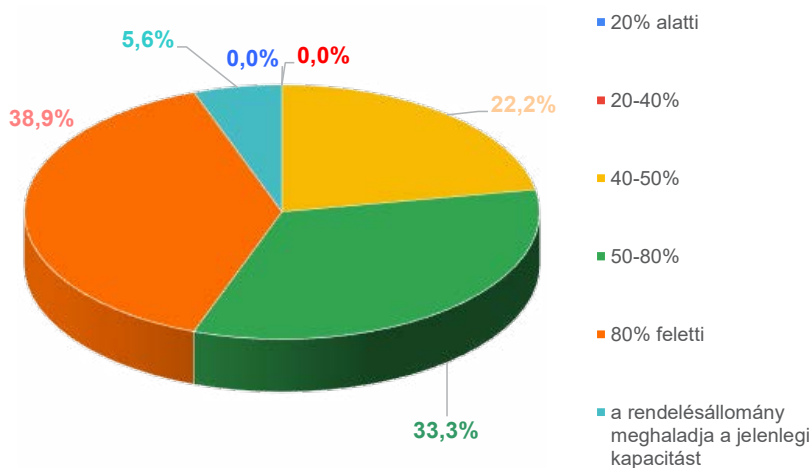

Milyen intézkedéseket terveznek a piacszűkülés időszakában a hatékonyságnövelés érdekében?

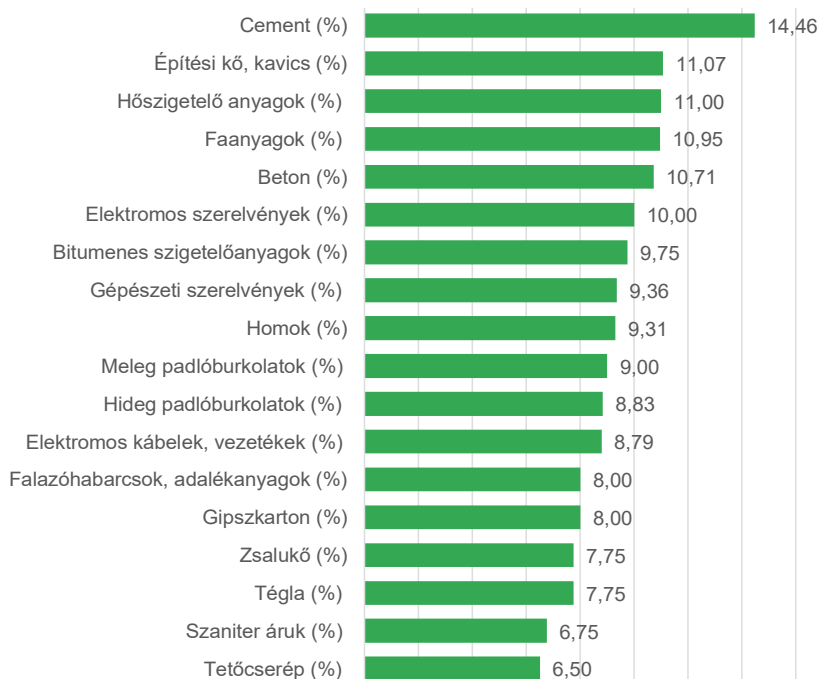
(több válasz is megjelölhető)

Várhatóan milyen lesz a cég 2023. évi kapacitást lekötő rendelésállománya

Milyen árváltozásokra számít átlagosan 2023 I. félévében az építőanyagoknál? (2022 év végéhez viszonyítva(%))

16,3%-kal nőtt a havi bruttó átlagkereset, 2023 első félévében a felmérésben részt vevő cégek 14,4%-os átlagos bérköltség növekedéssel számolnak.

A nehézségek ellenére a válaszadó cégek több mint fele biztosított képzést, továbbképzést munkavállalói számára, és ennél is nagyobb arányban, 88,9%-uk tervezi az elkövetkező egy évben, hiszen ez is a munkaerőmegtartás egyik eszköze.

2023. évre vonatkozóan a felmérésben szereplő vállalkozások mindössze 5,6%-a nyilatkozott úgy, hogy rendelésállománya meg fogja haladni a jelenlegi kapacitást, 38,9 százalékuk számít arra, hogy 80% feletti lesz, egyharmaduk pedig arra, hogy 50-80% között lesz a 2023. évi kapacitást lekötő megrendelésállománya.

Az elmúlt időszakban a vállalkozás működéséhez, fejlesztéséhez a felmerülő forráshiány finanszírozására a felmérésben részt vevő vállalkozások 27,8%-a vett igénybe vissza nem térítendő állami támogatást, egyharmaduk banki hitelt, közel negyedük pedig beruházási hitelt vett igénybe a cég tevékenységének finanszírozására. A lízing is népszerű finanszírozási forma volt, 2022-ben a válaszadó cégek 50%-a vette igénybe ezt a finanszírozási módot. Közel 27% belső forrásból oldotta meg a finanszírozást.

2023-ban kisebb arányban, de terveznek külső forrást bevonni a vállalkozások, a banki hitelt, a beruházási hitelt, valamint a vissza nem térítendő támogatást jelölték meg legtöbben.

2022. december 31-én a felmérésben szereplő cégek 83,3%-ának volt kintlévősége. Ez az arány a fél évvel ezelőtti felméréshez képest 19 százalékpontos növekedést mutat. A kintlévőség átlagos nagysága az árbevétel 9,3%-a volt. A kintlévőséggel rendelkező cégek 80%-a ítélte úgy, hogy ennek a tartozásnak a 90%-a hajtható be peres út nélkül. A fél évvel korábbi adatokhoz képest ez romló tendenciát mutat, ami a lánc-tartozás várható növekedését vetíti előre.

A felmérésben szereplő vállalkozásoknak csak kicsivel több, mint tizede (11,1%) tudta teljes mértékben érvényesíteni a megrendelők felé az árváltozást, kétharmaduk csak részben, és közel negyedük pedig egyáltalán nem.

A vállalkozások várakozásai szerint 2023 első félévében a személyi jellegű költségek (14,4%), az alvállalkozói díjtételek változása (13,8%), az építési törmelék elszállítása és lerakása árának változása (12,4%), valamint a fuvar költség (10,4%) lesz a legnagyobb mértékű. Az építőanyagok átlagos árváltozása a várakozások szerint valamivel 10 százalék alatt marad (9,3%), a cement, az építési kő, kavics, a hőszigetelő anyagok, a faanyagok és a beton esetében számolnak 10% feletti áremelkedéssel.

KSH: az egy évvel korábbihoz viszonyítva 9,8 százalékkal csökkent az építőipari termelés márciusban

Márciusban az építőipari termelés volumene a nyers adatok szerint 9,8 százalékkal elmaradt az egy évvel korábbtól, amiben szerepet játszott a bázisidőszaki magas kibocsátás is – jelentette a Központi Statisztikai Hivatal (KSH).

Az épületek építésének termelése 13,2, az egyéb építményeké 1,6 százalékkal csökkent. A szezonálisan és munkanaphatással kiigazított indexek alapján az építőipar termelése 1,2 százalékkal kisebb volt a februárinál. Az építőipari ágazatok közül az épületek építésében 21,8, az egyéb építmények építésében 0,9, a speciális szaképítésben 4,6 százalékkal kisebb lett a termelés-idézi az MTI a KSH-t.

A megkötött új szerződések volumene 31,8 százalékkal esett vissza a 2022. márciusi bázishoz képest. Az épületek építésére kötött szerződéseké 3,6 százalékkal emelkedett, az egyéb építmények építésére vonatkozóké 54,1 százalékkal visszaesett. Az építőipari vállalkozások március végi szerződésállományának volumene 27,9 százalékkal kisebb volt az egy évvel korábbinál. Az épületek építésére vonatkozó szerződéseké 9,0, az egyéb építményekre vonatkozóké 39,4 százalékkal csökkent az előző év azonos időszakához viszonyítva.

Az év első három hónapjában az építőipari termelés 9,2 százalékkal csökkent az előző év azonos időszakához képest. Az első negyedévben az építőipar ter-

melői árai – egyes építőanyagok jelentős drágulása miatt – 24,1 százalékkal nőttek az előző év azonos időszakához viszonyítva. Leginkább, 25,5 százalékkal a legnagyobb súlyú, speciális szaképítésben, az épületek és az egyéb építmények építése vonatkozásában pedig 23,8 és 22,0

százalékkal nőttek az árak. Az áremelkedéseket elsősorban a költségek növekedése, különösen egyes építőanyagok jelentős drágulása okozta. Az előző negyedévinél 4,8 százalékkal voltak magasabbak az építőipar árai.

egr | gry | gkv

Az építőipari termelés alakulása Magyarországon

(2001–2023. január–március, volumenindex, előző év azonos időszaka = 100)

Forrás: KSH / MTVA Sajtóarchívum / MTI | | | www.mti.hu

EU-PROGNÓZIS:

javulnak az európai gazdaság kilátásai, a magyar GDP fél százalékkal nő

A tartós kihívásokkal teli globális környezet ellenére javulnak a gazdasági kilátások, az európai gazdaság továbbra is ellenálló képességet mutat – írta az Európai Bizottság tavaszi gazdasági előrejelzésében. Eszerint Magyarország éves GDP-növekedése 2023-ban 0,5 százalék lesz, 2024-ben pedig 2,8 százalékra emelkedik. Az EBRD 2023 egészére 0,4 százalékos, 2024-re 3,5 százalékos reálnövekedést valószínűsít a magyar gazdaságban.

Paolo Gentiloni gazdaságpolitikai biztos a prognózist ismertetve közölte, az alacsonyabb energiaárak, a kínálati korlátok mérséklődése és az erős munkaerőpiac kismértékű növekedést eredményezett 2023 első negyedében, ez eloszlatta a recessziótól való félelmet.

A vártnál jobb évkezdés az EU gazdaságának növekedési kilátásait 2023-ban – a téli időközi előrejelzés szerinti 0,8 százalék helyett – 1 százalékra, 2024-re pedig a korábban várt 1,6 százalékról 1,7 százalékra emeli.

Az euróövezetre vonatkozó várakozások szintén felfelé módosulnak és hasonló nagyságrendűek: 2023-ban 1,1, illetve 2024-ben 1,6 százalékos GDP-növekedés várható. A továbbra is fennálló árnyomás az inflációt is felfelé módosította, 2023-ban 5,8 százalékra, 2024-ben pedig 2,8 százalékra az euróövezetben.

Az első negyedévben a GDP 0,3 százalékkal nőtt az EU-ban, az euróövezetben pedig 0,1 százalékkal. A mutatók a második negyedévben folytatódó növekedésre utalnak – tette hozzá az uniós biztos.

Az Európai Bizottság az előrejelzésben azt írta: az európai gazdaságnak sikerült megfékeznie Oroszország Ukrajna elleni háborújá-

nak kedvezőtlen hatását, az ellátás gyors diverzifikációjának és a gázfogyasztás jelentős visszaesésének köszönhetően átvészelte az energiaválságot. A jelentősen alacsonyabb energiaárak csökkentik a cégek termelési költségeit, mérséklődnek a fogyasztók energiaszámlái is. A magánfogyasztás ugyanakkor visszafogott marad, mivel a bérnövekedés elmarad az inflációtól. Minthogy az infláció továbbra is magas, a finanszírozási feltételek tovább szigorodnak – jegyezték meg.

Kiemelték: 2023 első negyedében az energiaárak meredek csökkenése közepette az uniós infláció tovább mérséklődött. A maginfláció – az energia és a feldolgozatlan élelmiszerek nélküli infláció – tartósabbnak bizonyul. Márciusban történelmi csúcstól, 7,6 százalékot ért el, de fokozatosan csökkenni fog, mivel a haszonkulcsok elnyelik a magasabb bényomást és szigorodnak a finanszírozási feltételek – írták. Éves alapon az euróövezet maginflációja 2023-ban átlagosan 6,1 százalék lehet, majd 2024-ben 3,2 százalékra csökken – tették hozzá.

A prognózis szerint az EU aggregált államháztartási hiánya 2022-ben a GDP 3,4 százalékára csökkent. Idén és jövőre az energiaárak csökkenése lehetővé teszi a kormányok szá-

Paolo Gentiloni,
gazdaságpolitikai biztos

MAGYAR KILÁTÁSOK

Az uniós jelentés szerint az éves GDP-növekedés 2022-es 4,6 százalékról 2023-ban 0,5 százalékra csökken, majd 2024-ben 2,8 százalékra emelkedik majd Magyarországon.

mára, hogy fokozatosan leállítsák az energia-támogatási intézkedéseket, ami további hiánycsökkentést eredményez majd, idén a GDP 3,1 százaléka, 2024-ben pedig 2,4 százalékra. Az EU GDP-arányos adóssághányada az előrejelzések szerint 2024-ben 83 százalék alá csökken (az euróövezetben 90 százalék), ami még mindig meghaladja a világvárvány előtti szintet – jegyezték meg.

Az előrejelzés szerint a munkaerőpiac továbbra is ellenáll a gazdasági lassulásnak. A foglalkoztatás növekedése idén 0,5 százalék lesz, majd 2024-ben 0,4 százalék. A munkanélküliségi ráta az előrejelzések szerint valamivel 6 százalék felett marad. Noha a bérnövekedés eddig jóval az infláció alatt maradt, azonban tartósabb béremelések várhatók egyebek mellett a minimálbérek több országban tapasztalható erőteljes emelése és általában véve a munkavállalók részéről az elvesztett vásárlóerő visszaszerzésére irányuló nyomás miatt.

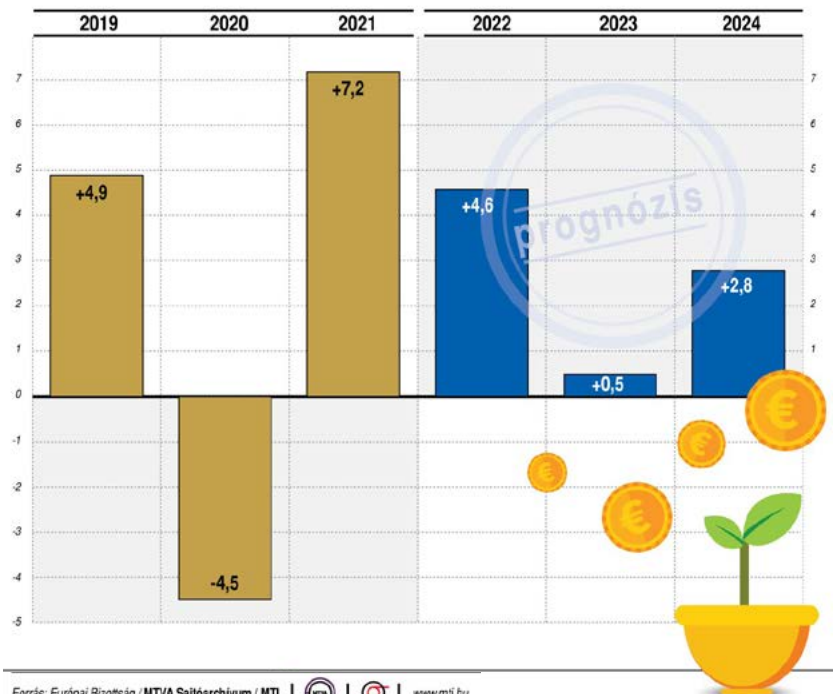
Ami Magyarországot illeti, az uniós jelentés szerint 2022 második felében a magyar GDP zsugorodott, az infláció pedig emelkedett. Az éves GDP-növekedés 2022-es 4,6 százalékról 2023-ban 0,5 százalékra csökken, majd 2024-ben 2,8 százalékra emelkedik majd – írták. A jelentés szerint az uniós összehasonlítási célokra kalkulált harmonizált fogyasztói árindex, a HICP 2023 első negyedévében 25,9 százalékon tetőzött, az üzemanyag-ársapka kivezetése után. Az inflációs ráta a következő negyedévekben várhatóan mérséklődik, az alacsonyabb nyersanyagárak, a forint erősödése és a gyenge fogyasztói kereslet miatt. Az éves átlagos inflációs ráta a prognózis szerint 2022-es 15,3 százalékról 16,4 százalékra emelkedik 2023-ban, majd 2024-ben 4 százalékra csökken. A magyar államháztartás hiánya 2022-ben magas volt, a GDP 6,2 százalékát tette ki, azonban a hiány idén annak 4 és jövőre 1,5 százalékára csökken majd.

A foglalkoztatottságra vonatkozóan az uniós testület megállapította, hogy a munkaerő-kereslet rugalmas maradt Magyarországon, a munkanélküliségi ráta előrejelzések szerint 4,2 százalékra emelkedik átlagosan idén, majd jövőre 4 százalékra csökken. A szakértett munkaerő hiánya azonban továbbra is problémát fog jelenteni, amit a népesség elöregedése tovább súlyosbit.

A nominálbérek növekedése továbbra is erőteljes marad, a reálbérek pedig, amelyek jelenleg a magas infláció miatt csökkennek, 2023 őszétől várhatóan ismét emelkedni fognak – idézi az MTI az Európai Bizottság tavaszi gazdasági előrejelzését.

Magyarország gazdasági teljesítménye (GDP)

(az Európai Bizottság 2023 tavaszi előrejelzése, a GDP változása előző évhez képest, százalék, 2019–2024)

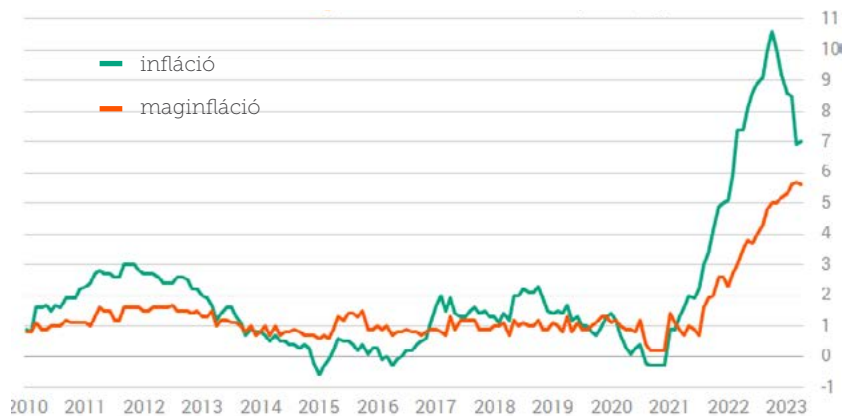

Forrás: Európai Bizottság / MTVA Sajtóarchívum / MTI | | | www.mti.hu

Infláció és maginfláció az eurózónában

(év/év, százalék)

Forrás: Portfolio.hu

EBRD: JAVÍTOTTA A MAGYAR GAZDASÁG IDEI ÉS JÖVŐ ÉVI TELJESÍTMÉNYÉRE SZÓLÓ ELŐREJELZÉSÉT AZ EBRD

Javította a magyar gazdaság idei és jövő évi növekedési teljesítményére szóló előrejelzését átfogó térségi előrejelzésében az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD).

A közép- és kelet-európai gazdaságok, valamint az egykori szovjet térség átalakulásának támogatására 1991-ben életre hívott londoni pénzügyintézet 36 oldalas átfogó tavaszi hely-

A bruttó hazai termék (GDP) változása Magyarországon

(2010–2023. I. negyedév)

Az éves gazdasági növekedés üteme

volumenindex, előző év azonos időszaka = 100 (szezonálisan és naptárhatással kiigazított és kiegyensúlyozott adatok)

A GDP negyedéves változása (2010–2023. I. negyedév)

volumenindex, előző év azonos időszaka = 100 (szezonálisan és naptárhatással kiigazított és kiegyensúlyozott adatok)

NEM VÁLTOZOTT A KORMÁNY NÖVEKEDÉSEI CÉLJA

A Gazdaságfejlesztési Minisztérium (GFM) közleményében bejelentette: a kormány célja ebben a nehéz helyzetben sem változott: ki kell védeni a recessziót, 1,5 százalékos gazdasági növekedést kell elérni és év végig egy számjegyre kell letörni az inflációt. Ezt a célt szolgálják az államilag támogatott vállalati hitelek, amelyek már több mint 3100 milliárd forint likviditási forrást tesznek elérhetővé a gazdasági szereplők számára.

zetértékelése – amely a bank Szamarkandban rendezett éves közgyűlésének nyitónapján jelent meg – az idén 2,2 százalékos, jövőre 3,4 százalékos átlagos gazdasági növekedést valószínűsít az EBRD 38 országot számláló működési térségének egészében.

Az EBRD a februárban kiadott előző előrejelzéséhez képest 0,1 százalékponttal visszavette a teljes régióra szóló ideai prognózisát. Ennek okai közé sorolta a bank a februári törökországi földrengéseket, a hitelkondíciók várható szigorodását, a késlekedő reformokat a déli és a keleti mediterrán térségben, valamint azt, hogy az egy csoportba vett közép-európai és balti EU-térség fejlett piacú partnergazdaságaiban várhatóan lanyha lesz az ideai növekedési ütem.

Az EBRD ugyanakkor javította a magyar gazdaságra adott prognózisait: mostani jelentésében a bank 2023 egészére 0,4 százalékos, 2024-re 3,5 százalékos reálnövekedést valószínűsített Magyarországon. A bank a magyar hazai össztermék (GDP) idei bővülésére szóló becslését 0,6 százalékponttal, a jövő évi növekedési prognózist egy teljes százalékponttal javította, megállapítva, hogy jóllehet az európai uniós folyósítások – főleg az ellenállóképesség javítására szolgáló európai uniós pénzügyi támogatások (RRF) – valószínűleg csak 2023 végétől várhatók, a magyar gazdaság növekedését azonban így is támogatják a

közvetlen külföldi tőkebeáramlások és egyéb magántőke-befektetések.

Az EBRD a közép-európai és a balti EU-térség egészében az idén átlagosan már 0,5 százalékos, jövőre 2,9 százalékos gazdasági növekedésre számít. A bank az erre az országcsoportra adott ideai prognózisát az előző jelentéséhez képest 0,1 százalékponttal visszavette, a 2024-re szóló előrejelzést 0,2 százalékponttal javította.

Ukrajnában az EBRD a tavalyi 29,1 százalékos GDP-zuhanás után az idén 1 százalékos, 2024-ben 3 százalékos gazdasági növekedést vár. A bank ezeket az előrejelzéseket nem módosította előző becsléseihez képest. Az EBRD hangsúlyozza: számításai szerint az ukrán gazdaság sikeres újjáépítéséhez – ideai árakon számolva – évente 50 milliárd dollár pótlólagos tőkebeáramlásra lesz szükség, és ezeknek a finanszírozásoknak a zömét a magánszektorba kell irányítani. A bank hangsúlyozza, hogy – elsősorban az ukrajnai háború hatásainak tovagyűrűzése miatt – az EBRD-gazdaságok több mint háromnegyedében még idén márciusban is két számjegyű volt a tizenkét hónapra számolt inflációs ráta.

A működési terület országai közül Libanonban és Törökországban a legrosszabb az inflációs helyzet: ebben a két gazdaságban az ideai első negyedév végén 190, illetve 51 százalékos inflációs ütemeket mértek éves összehasonlításban – idézi az MTI az EBRD-jelentést.

KSH: AZ ELSŐ NEGYEDÉVBEN A MAGYAR GAZDASÁG TELJESÍTMÉNYE 0,9 SZÁZALÉKKAL ELMARADT AZ EGY ÉVVEL KORÁBBITÓL

Magyarország bruttó hazai terméke (GDP) a nyers adatok szerint 0,9 százalékkal, a szezonálisan és naptárhatással kiigazított és kiegyensúlyozott adatok szerint 1,1 százalékkal csökkent az ideai első negyedévben az előző év azonos időszakához viszonyítva – jelentette első becslése alapján a Központi Statisztikai Hivatal (KSH).

Az előző negyedévhez képest a gazdaság teljesítménye 0,2 százalékkal csökkent a szezonálisan és naptárhatással kiigazított és kiegyensúlyozott adatok szerint. A gazdasági teljesítmény csökkenéséhez legnagyobb mértékben az ipar járult hozzá. A visszaesést mérsékelte a mezőgazdaság és a szolgáltatások jó teljesítménye. A szolgáltatások növekedéséhez főként az egészségügy járult hozzá, megközelítve a koronavírus-járvány előtti szintet – idézi a KSH-jelentést az MTI. Az első negyedévi GDP részletes adatait június 1-jén közli második becslésében a KSH.

A munkavállalók legalább felének létfontosságú a rugalmas munkaidő

A rugalmas munkaidő, illetve a munkavégzés helyének rugalmas megválasztása világszerte létfontosságú tényező a munkavállalók legalább fele számára – derült ki az Ericsson felmérésből.

Az Ericsson Industry and Consumer Lab 2022 folyamán végezte el a Future of Work elnevezésű kutatást, amelyben 38 ezer, 18 és 65 év közötti munkavállaló töltött ki online kérdőívet 30 országból, illetve 3600 vállalati döntéshozó 18 országból. A kutatásban részt vett egyebek mellett Argentína, Ausztrália, Dél-Afrika, az Egyesült Államok, az Egyesült Arab Emírségek, az Egyesült Királyság, Egyiptom, Franciaország, India, Japán, Kanada, Kína, Németország, Olaszország, Spanyolország, Svédország, Szaúd-Arábia, Szingapúr, Törökország. Magyarországra nem terjedt ki a kutatás – írja az MTI.

A felmérés rámutatott, hogy a rugalmas munkaidő és a munkahely rugalmas megválasztása a munkavállalók 52 százalékának létfontosságú. Minden negyedik válaszadó számára ez minden másnál fontosabb, beleértve a fizetést is, és akár felmondani is hajlandó, ha a munkáltató nem veszi figyelembe ezeket az igényeket. A munkavállalók fele úgy vélte, a jövőben bárhonnán képes lesz ellátni a munkáját.

A kutatók rámutattak: az otthoni munkavégzés terjedésével az elmúlt években a munkáltatók egyre gyakrabban figyelik munkaidőben a dolgozók tevékenységét alkalmazott-figyelő szoftverekkel, így például a

billentyűleütések, egérmozgások követésével, képernyőképek készítésével. A megkérdezett munkáltatók 70 százaléka szerint a jövőben ez általános gyakorlat lesz, és minden második válaszadó mondta, hogy ez jótékony hatással lesz a produktivitásra.

A távmunka már meg is nyitotta az utat az előtt, hogy bizonyos munkakörökben, például az informatikában dolgozók akár más országokban, más földrészekén működő cégeknél helyezkedjenek el. Ezt a jelenséget azonban eltérően látják a fejlett és fejlődő országokban. Európában az alkalmazottak 65 százaléka tartja tőle, hogy az alacsonyabb munkaerőköltségű országokból bedolgozók veszélyeztetik az állásukat. A fejlődő országokban működő munkaadók 72 százaléka pedig attól fél, hogy a gazdagabb országok cégei elszipkazzák a tehetségeket.

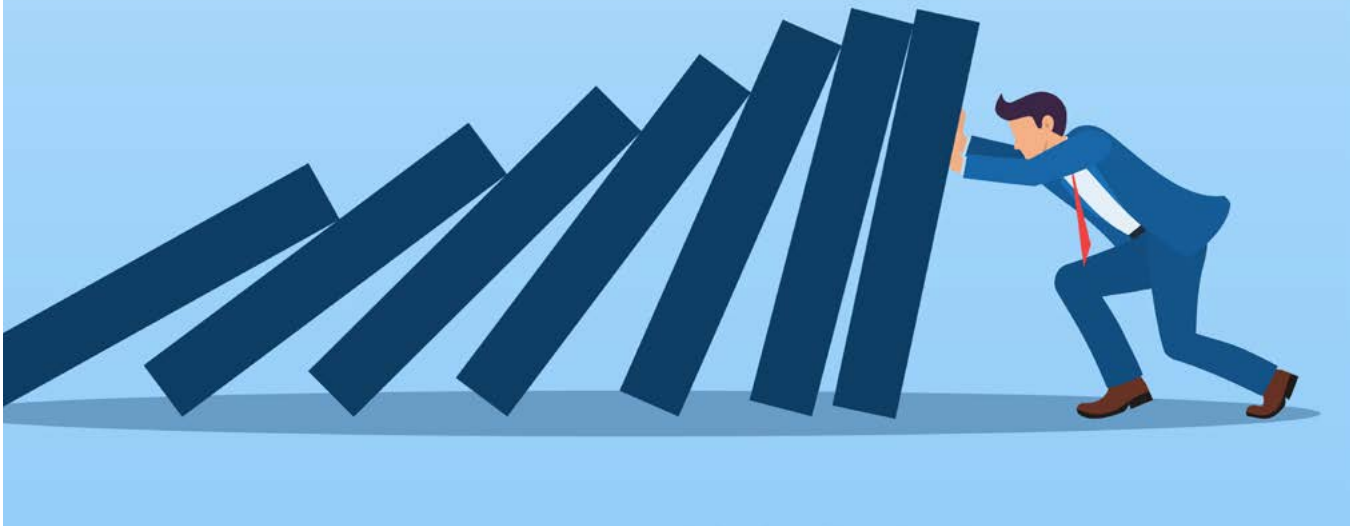
A cégközlemény idézte Andreas Erlandsont, az Ericsson IndustryLab vezetőjét, aki elmondta: a munka jövője egyre inkább az infokommunikációs megoldásokról, például a nagy sebességű, világszerte elérhető mobilkapcsolatoktól függ. „A távmunka egyértelműen velünk marad – talán nem olyan szinten, mint a világjárvány idején, de lényegesen magasabb szinten, mint a pandémia előtt” – fogalmazott.

Andreas Erlandsson, az Ericsson IndustryLab vezetője

Az üzleti vezetők túlbecsülik a krízishelyzetekre való felkészültségüket

A Covid-19-világjárványon kívül is számos krízis nehezítette a szervezetek életét az elmúlt években – a munkavállalók megtartása és toborzása, az ellátási láncokban fellépő zavarok, a technológiai fennakadások, valamint a számítógépes támadások is a top öt fejtörést okozó tényező között szerepelnek. A PwC globális válság- és rezilienciafelmérésében a szervezetek 90%-a számolt be arról, hogy több jelentős zavart is tapasztalt, háromnegyedük (76%) szerint ezek közepes vagy nagy hatással voltak a működésükre.

A PwC kétévente elkészített globális válság- és rezilienciafelmérése szerint a szervezetek és az üzleti vezetők túlbecsülik alkalmazkodóképességüket, annak ellenére, hogy a krízishelyzetek korábban működnek. Arra a kérdésre, hogy a reziliencia hol szerepel a vállalati prioritások listáján, tízből kilenc (89%) válaszadó azt mondta, hogy a rugalmas ellenálló képesség az egyik

legfontosabb stratégiai szervezeti prioritásuk.

Szintén a vállalatok döntő többsége (91%) számolt be arról, hogy a világjárványon kívül legalább egy zavarral szembesült az elmúlt két évben. Átlagosan három és fél fennakadást tapasztalt egy szervezet ebben az időszakban. Háromnegyedük (76%) szerint a legsúlyosabb válsághelyzet közepes, illetve nagymértékű hatással volt a működésükre – megzavarta a

kritikus üzleti folyamatokat és szolgáltatásokat, valamint pénzügyi és hírnévbeli problémákat okozott. A világvárványt leszámítva az ellátási lánc zavarai gyakorolták a legnagyobb hatást a szervezetekre, és a felmérés szerint 2019 óta a számuk megduplázódott. Azon szervezetek, amelyeknél a legsúlyosabb krízishelyzet az ellátási lánchoz kapcsolódott, több mint fele (60%) leginkább attól tart, hogy hasonló zavar ismét bekövetkezhet.

„Az elmúlt évek eseményei után nem meglepő a világvárvány és az ellátási láncok szerepe az üzleti zavarok előidézésében, mint ahogy az sem, hogy ezek mellett az öt leggyakrabban említett problémakörben szerepel a munkavállalók megtartása és toborzása is. A másik kettő viszont az üzletmenetfolytonossági törekvések két slágertémája, a technológiai fennakadások vagy hibák, valamint a számítógépes támadások voltak, mely területek megfelelő felkészüléssel könnyedén fejleszthetőek lennének” – emelte ki Gyimesi Csaba, a PwC Magyarország kiberbiztonsági szolgáltatásokért felelős igazgatója.

Míg az üzleti vezetők 70%-a bízik abban, hogy képes kilábalni a különböző krízishelyzetekből, a felmérés adatai azt mutatják, hogy sok szervezetből hiányoznak a reziliencia alapvető elemei, amelyek szükségesek a sikerhez. Ez a bizalomhiány a szervezeteket a kiszolgáltatottság veszélyének teszi ki – különösen akkor, ha a zavarok fókuszában kizárólag ők állnak, szemben a szélesebb körű globális vagy ágazati kihívásokkal. „Sokat tehetnek a vállalatok a képességeik fejlesztéséért, de legalább is felméréséért, ha az egyes scenáriókra kidolgozott terveket rendszeresen elpróbálják, felső vezetők bevonásával szimulálják. Mindez a felsővezetői tudatosságot és a bizalmat is növeli” – tette hozzá a PwC igazgatója.

A FELMÉRÉS HÁROM JELENTŐS TRENDET TÁRT FEL:

- **Integráció:** egy integrált reziliencia-program elengedhetetlen a mai szervezetek számára. A mai komplex és egymással összefüggő kockázatok kezelése során már nem elegendő, ha a szervezetek egymástól függetlenül dolgoznak. A vállalkozások aktívan áttérnek a reziliencia integrált megközelítésére, központilag irányítják és összehangolják a különböző reziliencia-képességeket a legfontosabb dolgok védelme érdekében, és a programot beépítik a működésükbe és a vállalati kultúrájukba.
- **Vezetői szerep:** a tartós válságban való boldoguláshoz vezetői képességekre és képzett

csapatokra van szükség. A sikeres reziliencia stratégiához és programhoz támogatásra van szükség a felsővezetés részéről; egy egyértelmű felelősséggel rendelkező programvezetőre; illetve egy képzett csapatra a napi munka elvégzéséhez.

- **Program szintű, átfogó megközelítés:** operatív reziliencia kiépítése a legfontosabb szempontok alapján. A szervezeteknek ki kell alakítaniuk a működési rezilienciát, és biztosítaniuk kell, hogy a vállalati tervezés és felkészülés egy szélesebb, folyamatos ciklus része legyen. Ahogy egyre több vállalkozás integrálja rezilienciaprogramját, sokan alkalmazzák a működési reziliencia alapú megközelítést, a legfontosabb tényezőkre összpontosítva, és a szervezetük és az érdekeltek számára kritikus fontosságú beruházásokat helyezik előtérbe. Ez lehetővé teszi a szervezetek számára a kockázatok megbízható kezelését és a hatékonyság növelését.

Azok a vállalatok, amelyek integrált reziliencia-programra tértek át, jelentősen előrébb járnak a működési reziliencia számos alapvető elemében, beleértve a kockázat- és fenyegetésvértékelési folyamatokat, a gyakorlatokat és teszteléseket, valamint a szolgáltatások és folyamatok függőségének feltérképezését is. Ez lehetővé teszi egy olyan robusztus vállalati immunrendszer kiépítését, amelyben a szervezet képes alkalmazkodni, rugalmasan és megerősödve előrelépni.

Durojai Péter, a PwC magyarországi és közép-kelet-európai kibervédelmi csoportjának, valamint az EMEA régió Cybersecurity Impact Centerének vezetője szerint a zavarokhoz való alkalmazkodási és reagálási képesség létfontosságú az érdekelt felekkel kialakított bizalom fenntartásához, valamint a részvényesi érték és a hírnév védelméhez. Mindez egy olyan időszakban, amikor a vállalkozásokkal és a kormányokkal szemben támasztott, rezilienciával kapcsolatos elvárások még soha nem voltak ilyen magasak.

„A megbízható és agilis szervezet kiépítéséhez elengedhetetlen, hogy az üzleti vezetők investáljanak a reziliencia fejlesztésébe mind a funkciók, mind a munkavállalók tekintetében. E mellett kiemelten fontos, hogy átfogó képet kapjanak a kockázatokról és a valós ellenálló képességükről, melyhez megfelelően kialakított, a technológia és jól definiált mutatószámok által is támogatott integrált megközelítésre van szükség” – hangsúlyozza a PwC szakértője.

Durojai Péter, a PwC magyarországi és közép-kelet-európai kibervédelmi csoportjának, valamint az EMEA régió Cybersecurity Impact Centerének vezetője

A KUTATÁSRÓL

2022 szeptembere és novembere között 42 országból 1812 üzleti vezető osztotta meg észrevételeit számos különböző üzleti ágazatban. A PwC globális válság- és reziliencia központja által készített 2023-as felmérés a harmadik olyan tanulmány, amelyben a vállalati válságokra és rezilienciára vonatkozó adatokat elemzik. A válaszadók 41%-a a felsővezetői szinthez tartozónak, míg 58%-a nem felsővezetői szinthez tartozónak vallotta magát.

A jövő munkaerőpiacát meghatározó trendek vizsgálatára készül az MGYOSZ

Az MGYOSZ az Európai Bizottság támogatásával megvalósuló CORE projektje keretében nagyszabású kutatási projektbe kezd, melynek célja felmérni hogyan alakulnak a munkaerőpiaci szereplők (főként a vállalkozások) regionális munkaerőpiacokkal kapcsolatos elvárásai 10 éves távlatban. Milyen tényezők és trendek támogatják a pozitív forgatókönyvek megvalósulását az egyes régiókban, illetve hogyan valósítható meg a konvergencia az eltérő gazdasági helyzetben lévő vállalkozások között?

Az elemzés műfaja stratégiai előrejelzés (az angol strategic foresight nem egészen pontos magyar megfelelője), melynek keretében országos lefedettségű kutatás készül. (Ennek eredményeit workshopok támogatják.)

A teljes előrejelzés 2024. első negyedévére készül el. Az idén megvalósításra kerülő kutatás és hét workshop eredményét az MGYOSZ 2024-ben Magyarország különböző régióiban hét konferencián mutatja be. A program a KOPINT-TÁRKI Konjunktúrakutató Zrt. és az MGYOSZ együttműködésében valósul meg, az Európai Bizottság társfinanszírozásával.

MI AZ A STRATÉGIAI ELŐREJELZÉS?

A „strategic foresight” a jövőkutatás eszköztárába tartozik, azt a folyamatot jelenti, melyben a szervezetek összegyűjtik a jövőbeli működési környezetüket meghatározó információkat. Ez az információ lehet például a vállalati/szervezeti működést meghatározó trend a politikai, gazdasági, társadalmi, technikai vagy jogi környezetben. Ezek alapján forgatókönyveket dolgoznak ki, melyek meghatározzák alkalmazkodási stratégiájukat.

A kiindulópont, hogy gyorsan változó környezetben a szervezetek nehezen tudnak alkal-

mazkodni a kihívásokhoz a stratégia tervezés megszokott eszközeivel. Egy gyorsan változó világban, az egymást érő gazdasági válságok, újabb és újabb kihívások, a gyorsuló technológia fejlődés új megközelítést kíván a vállalatirányításban és a politikai döntéshozatalban is. A jelenlegi környezetet szokás a többszörös válság időszakának is nevezni, hisz egymást érik az olyan globális megatrendek, amelyek rendkívüli alkalmazkodást kívánnak a szervezetektől. (Gondoljunk a COVID válságra, az orosz-ukrán háborúra és annak következményeire, a klímaváltozásra.) Ennek keretét az ún. VUCA koncepció adja: a világ körülöttünk változékony (volatility), bizonytalan (uncertainty), összetett (complexity) és kiszámíthatatlan (ambiguity). A VUCA négy különböző típusú kihívást foglal magában, amelyek négy különböző típusú válságot igényelnek.

Az ilyen jellegű kihívásokra való felkészülésben nyújthat segítséget a foresight, mely az előttünk álló lehetőségek szisztematikus vizsgálatát és az automatikus jövőképek felderítését jelenti. Erre a két területre fókuszál az MGYOSZ „A munkaerő- és szakember utánpótlás jellemzői Magyarország különböző régióiban – trendek és kihívások” című most induló programjában. Ennek keretében egy kutatás készül a KOPINT-TÁRKI vezetésével, melynek célja, hogy

Bálint Adrienn, az MGYOSZ foglalkoztatási és szociális ügyekért felelős igazgatója

Az idén megvalósításra kerülő kutatás és 7 workshop eredményét az MGYOSZ 2024-ben Magyarország különböző régióiban 7 konferencián mutatja be.

kiderítse, milyen megoldatlan munkaerő-kérdésekkel szembesülnek a vállalatok a poszt-covid világban, és mire számítanak 10 éves időtávlatban. Az alternatív jövőképek kialakítására a 7 régióban megrendezésre kerülő ún. szenárió tervező workshopokon történik, ahol a vállalatok és helyi érintettek bevonásával az MGYOSZ arra tesz kísérletet, hogy a ígéretesnek tekinthető jövőképek alapján megfogalmazza szakpolitikai javaslatait a munkaerő-utánpótlás és képzés területén, ezzel segítve a tényeken alapuló döntéshozatalt VUCA-körülmények között.

NÉHÁNY SZÓ A STRATÉGIAI ELŐREJELZÉS ESZKÖZTÁRÁRÓL

Annak megértéséhez, hogyan tervezi az MGYOSZ ezt a programot végrehajtani, fontosnak tartjuk számba venni a strategic foresight eszköztárát és lépéseit.

Keretezés (framing): A keretezés a fókusz, a kérdés meghatározása, amelyet vizsgálni kívánunk. Az MGYOSZ programja esetében ez a magyarországi munkaerő-ellátás kérdése, melynek kulcskérdése szakoktatás, oktatási rendszer alkalmazkodóképessége. Mivel a munkaerőpiac a regionális gazdasági különbségeknek megfelelően jelentős regionális különbségeket mutat, ezért úgy véljük, hogy a program végén az eredmény arra is alkalmas lesz, hogy az egyes régiók helyzetének számbavételén túl a konvergenciára is javaslatokat fogalmazzon meg.

Átvilágítás (scanning): Ez az a folyamat, amelynek során a belső és külső szemlélődés során azonosítjuk, hogy mi van a láthatáron, ami hatással lehet a szervezetre az előző lépésben megfogalmazott kérdésekhez képest. A változás általában öt terület valamelyikén következik be: társadalmi, technológiai, gazdasági, környezeti és/vagy politikai. Az átvilágítás a változások mögött álló hajtóerők azonosításának egyik módja, amíg azok még csak a láthatáron vannak. A mi programunkban a kérdőíves felmérés a koronavírus-járvány hatását vizsgálja a jövő munkaerőpiacára, illetve azt, hogy milyen új készségek és képességek lesznek szükségesek a munkaerőpiacon az elkövetkező 10 évben.

Alternatív jövőképek (scenario building): A harmadik lépés az alternatív jövőképek megalkotása, szenáriók kidolgozása arról, hogyan alakulhat a jövő. A lehetséges jövőképeknek három különböző típusa létezik: a lehetséges, valószínű és előnyben részesített. E sokféle jövőkép között lesz egy preferált jövő, azaz az

optimista szenárió: milyen tényezők és trendek határozzák meg a magyar régiók munkaerőpiacát 10 év múlva, mi indíthat el változást és mi kell a pozitív szenárió eléréshez? A szenárió tervezés folyamata tehát nem más, mint az érintettek közös munkája annak érdekében, hogy a különböző trendeket kedvező eredményekké formálják. A fókuszban tehát nem az alkalmazkodás, hanem a jövő formálása áll.

Tervezés (planning): Tekintettel arra, hogy milyen szakadék tátong a jelenlegi és a kívánt cél között, mit kell tenni a szakadék áthidalása érdekében? Ez a szakasz a kutatás és workshopok után kapott eredmények alapján az MGYOSZ szakpolitikai javaslatának összeállítását jelenti, amely az optimista szenáriók megvalósítását támogatja.

Az eredményeket a workshopok helyszínén megrendezésre kerülő konferenciákon mutatjuk majd be, tehát a program megvalósítása során összesen 14, budapesti és vidéki esemény megrendezésére kerül sor. Az eredmények publikálására összefoglaló kiadvány is készül.

A stratégiai előrejelzés módszere a nemzetközi szervezetek eszköztárában is kiemelt helyen szerepel. Az Európai Unió Minőségi kormányzás eszköztárának része a stratégiai előrejelzés, amely támogatja a tényeken alapuló politikai döntéshozatalt. A Világ gazdasági Fórum és az OECD egyaránt alapvető eszköznek tekinti ezt a módszert a szakpolitikai javaslatoknak kidolgozása során.

Az „A munkaerő- és szakember utánpótlás jellemzői Magyarország különböző régióiban – trendek és kihívások” című stratégiai előrejelzés elkészítésének folyamatáról az MGYOSZ folyamatosan tájékoztatást ad a holnapon és a különböző kommunikációs csatornáin.

Amennyiben szeretne hozzájárulni a folyamathoz vállalatvezetőként, kérjük, töltsse ki az alábbi linken található kutatási kérdőívünket:

<https://www.surveymonkey.com/r/MMHY5LJ>

Továbbá, jelentkezzen a 2023. június és november között megrendezésre kerülő szenárió-tervező workshopjainkra. Ez utóbbi eseményekre nemcsak vállalatvezetőket várunk, hanem minden szakértőt, aki érintettnek és érdekeltnek érzi magát egy átfogó szakpolitikai javaslat kidolgozásában és szívesen kipróbálná a szenárió-tervezés módszerét. A workshopok helyszínéről és időpontjáról folyamatos tájékoztatást adunk.

Bálint Adrienn, az MGYOSZ foglalkoztatási és szociális ügyekért felelős igazgatója
Kapcsolat: balint@mgysz.hu

KUTATÁSI KÉRDŐÍV

Az „A munkaerő- és szakember utánpótlás jellemzői Magyarország különböző régióiban – trendek és kihívások” című stratégiai előrejelzés elkészítésének folyamatáról az MGYOSZ folyamatosan tájékoztatást ad a holnapon és a különböző kommunikációs csatornáin. Amennyiben szeretne hozzájárulni a folyamathoz vállalatvezetőként, kérjük, töltsse ki az alábbi linken található kutatási kérdőívünket:

<https://www.surveymonkey.com/r/MMHY5LJ>

Továbbá, jelentkezzen a 2023. június és november között megrendezésre kerülő szenárió-tervező workshopjainkra, amelyekről folyamatosan hírt adunk.

Korrupcióellenes intézkedések: cél a megelőzés és a feddhetetlenség kultúrájának kialakítása

Korrupcióellenes javaslatokat terjesztett be az Európai Bizottság az EU-ban és világszerte jelentkező korrupció visszaszorítása érdekében.

A felvázolt intézkedéscsomag új és szigorúbb szabályokat tartalmaz a korrupciós cselekmények büncselekménnyé nyilvánítása és a szankciók uniós szintű harmonizálása érdekében. Emellett magában foglalja a főképvisező Bizottság által támogatott javaslatát egy olyan célzott, közös kül- és biztonságpolitikai (KKBP) szankciórendszer bevezetéséről, amely világszerte lehetővé teszi a súlyos korrupciós cselekmények elleni fellépést. Ezek az új intézkedések nagy hangsúlyt fektetnek a megelőzésre és arra, hogy kialakuljon a feddhetetlenség kultúrája, amelyben a korrupciót nem tolerálják. Az intézkedések ezzel egy időben megerősítik a bűnüldözési eszközöket is.

A JAVASLATOK FŐ ELEMEI:

I. Közlemény a korrupció elleni küzdeletről

Közös közleményében a Bizottság és a főképvisező összefoglalja az eddig elvégzett munkát, valamint új irányokat és új eszközöket vázol fel mind uniós, mind tagállami szinten, egyúttal a korrupció globális szintű kezelésére vonatkozó egyértelmű kötelezettségvállaláshoz is hozzájárulva. A bűnüldöző szerveket, a hatóságokat, a gyakorló szakembereket, a civil társadalmat és más érdekelt feleket tömörítő uniós korrupcióellenes hálózat az egész

EU-ban a korrupció megelőzésére irányuló erőfeszítések katalizátoraként fog működni, valamint bevált gyakorlatokat és gyakorlati iránymutatást fog kidolgozni. A hálózat egyik fő feladata az lesz, hogy támogassa a Bizottságot azon területek feltérképezésében, amelyeken az egész Unióban magasak a korrupciós kockázatok. A hálózat munkájának eredménye be fog épülni az uniós korrupcióellenes stratégiába, amelynek kialakítására az Európai Parlamenttel és a Tanáccsal egyeztetve kerül majd sor. A stratégia célja az lesz, hogy az uniós fellépések a lehető leghatásosabb és legkövetkezetesebb módon valósuljanak meg.

Az uniós intézmények zéró toleranciát alkalmaznak a korrupcióval szemben. A közlemény részletezi az uniós intézményeken belüli korrupció megelőzését szolgáló etikai, feddhetetlenségi és átláthatósági szabályokat. Ezt a keretet nemcsak szigorúan és következetesen kell alkalmazni, hanem folyamatosan aktualizálni is kell.

II. Szigorúbb szabályok a korrupció elleni küzdelem terén

A Bizottság javaslatot tesz egy, a korrupció elleni küzdeletről szóló új irányelvre. A javaslat a következők révén korszerűsíti a meglévő uniós korrupcióellenes jogi keretet:

A korrupció gyakran elhallgatott következményei több millió ember életére vannak pusztító hatással, és az Uniónak fáradhatatlanul küzdenie kell azért, hogy a korrupció az egész világon megszűnjön. A javasolt új szabályok a korábbiaknál szigorúbbak lesznek, és a büntetőjogi szankciókat a korrupciós büncselekmények szélesebb körére terjesztik ki az egész EU-ban. A korrupció elleni küzdelem sikeréhez olyan új feddhetetlenségi kultúrát kell kialakítanunk, amely a társadalom minden szintjét áthatja – hangsúlyozta *Margarítisz Szhinász* alelnök.

a) A korrupció megelőzése és a feddhetetlenség kultúrájának kialakítása

- A korrupcióval kapcsolatos tudatosság növelése tájékoztató és figyelemfelhívó kampányok, valamint kutatási és oktatási programok révén a korrupciós kockázatok és büncselekmények visszaszorítása érdekében.

- Annak biztosítása, hogy a közzsférára a legszigorúbb elszámoltatási normák vonatkozzanak. Ennek érdekében a tagállamok kötelezése arra, hogy hatékony szabályokat fogadjanak el a közérdekű információkhoz való nyílt hozzáférésre, a közzsférán belüli összeférhetetlenség eseteinek feltárására és kezelésére, a köztisztviselők vagyonának nyilvánosságra hozatalára és ellenőrzésére, valamint a magán- és a közzsféra közötti kölcsönhatás szabályozására vonatkozóan.
- Szakosodott korrupcióellenes szervek létrehozása, valamint megfelelő erőforrások és képzés biztosítása a korrupció megelőzéséért és az ellene folytatott küzdelemért felelős hatóságok számára.

b) Egyetlen jogi aktus, amely valamennyi korrupciós bűncselekményről és szankcióról rendelkezik

- A korrupciós bűncselekményként büntetőeljárás alá vont bűncselekmények fogalom meghatározásainak harmonizálása, hogy azok a vesztegetés mellett a hűtlen kezelést, a befolyással üzérkedést, a hivatali visszaélést, valamint az igazságszolgáltatás akadályozását és a korrupciós bűncselekményekhez kapcsolódó jogellenes meggazdagodást is magába foglalják. A javaslat kötelezővé teszi, hogy az uniós jog minden olyan cselekményt bűncselekménynek tekintsen, amely az Egyesült Nemzetek Korrupció elleni Egyezménye szerint bűncselekménynek minősül, és nem tesz különbséget a köz- és a magán-szektorban elkövetett korrupció között.
- Növeli büntetőjogi szankciók szintjét a természetes és jogi személyekkel szemben, valamint harmonizálja a súlyosító és enyhítő körülményeket.

c) A hatékony nyomozás és büntetőeljárás alá vonás biztosítása korrupciós bűncselekmények esetében

- Nyomozati eszközök: A tagállamoknak a jövőben biztosítaniuk kell, hogy a bűnüldöző szervek és az ügyészek megfelelő nyomozati eszközökkel rendelkezzenek a korrupció elleni küzdelemhez.
- A nyomozás és a büntetőeljárás alóli mentesség vagy kiváltságok: A tagállamoknak azt is biztosítaniuk kell majd, hogy a kiváltságokat és a mentességeket a korrupciós vizsgálatok során kellő

A korrupció globális, transznacionális jelenség, amely sokba kerül a világnak: becslések szerint a világ GDP-jének legalább 5%-a vész el ilyen módon. A korrupció aláássa a demokráciát, a jogállamiságot, az emberi jogokat, a békét, a nemzetközi biztonságot és a fenntartható fejlődést, és ezzel egy időben akadályozza a fenntartható fejlődési célok elérését Európában és világszerte. Ezért tettem javaslatot – az EU-n belüli korrupció elleni küzdelem meg erősítésére irányuló bizottsági kezdeményezésekkel párhuzamosan – egy új közös kül- és biztonságpolitikai szankciórendszer létrehozására, amelynek célja, hogy külső korrupcióellenes eszköztárunkat kiegészítve világszerte visszaszorítsa a súlyos korrupciós cselekményeket. Világos üzenetet küldünk: az EU nem hajlandó olyanokkal üzletelni, akik bárhol a világon korrupcióban vesznek részt – mondta Josep Borrell főképviseelő/alelnök.

időben és a törvény által előre meghatározott hatékony és átlátható eljárás keretében fel lehessen függeszteni.

- Az elévülési időre vonatkozó minimumszabályok bevezetése annak érdekében, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre a korrupciós bűncselekményekre vonatkozó büntetőeljárás lefolytatásához.

III. A közös kül- és biztonságpolitikai eszköztár kiterjesztése a súlyos korrupciós cselekményekre

Az uniós szankciók elősegítik az olyan kulcsfontosságú közös kül- és biztonságpolitikai célkitűzések elérését, mint amilyen a béke megőrzése, a nemzetközi biztonság erősítése, a demokrácia, a nemzetközi jog és az emberi jogok megszilárdítása és támogatása. A főképviseelő ma előterjesz-

A korrupció olyan, mint a rák: ha hagyjuk elburjánzani, megfojtja demokratikus társadalmunkat és romba dönti annak intézményeit. Javítanunk kell a megelőzést, épp úgy, mint a rák kezelése során. Emellett erős eszközökkel kell rendelkezni a korrupció visszaszorítására és szankcionálására, nemcsak nemzeti, hanem európai szinten is. A javaslatcsomag az egész EU-ban szigorítja a korrupciós bűncselekmények fogalom meghatározásait és szankcióit, és segíteni fogja a hatóságokat abban, hogy elfogják és megbüntessék a bűnözőket – legyen szó akár a köz-, akár a magánszféráról – a bűncselekmény elkövetésének helyétől függetlenül. Emellett a köztisztviselők erkölcsi feddhetetlenségének előmozdítása és hosszú távú javítása egy egészséges demokratikus társadalomban visszaszorítja a korrupció térnyerését. jelentette ki Vera Jourová, az értékekért és az átláthatóságért felelős alelnök.

tett, a Bizottság támogatását élvező javaslata révén az EU a világ bármely pontján fel tud majd lépni a súlyos korrupciós cselekmények ellen, függetlenül az elkövetés helyétől. A javaslat ki fogja egészíteni és meg fogja erősíteni az EU belső és külső korrupcióellenes eszközeit, valamint megmutatja, hogy az EU kész eltökélten, minden eszközzel küzdeni a korrupció ellen, beleértve a közös kül- és biztonságpolitikai szankciók alkalmazását is.

A korrupció elleni küzdelemről szóló irányelvjavaslatot az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak kell megtárgyalnia és elfogadnia ahhoz, hogy az uniós jogszabállyá válhasson. A korrupció visszaszorítását célzó közös kül- és biztonságpolitikai szankciók javasolt új keretét a Tanácsnak kell megvitatnia és elfogadnia.

EB Magyarország

Új, átfogó gazdasági kormányzási szabályokat javasol az Európai Bizottság

Jogalkotási javaslatokat terjesztett elő az Európai Bizottság, hogy megvalósítsa a gazdasági és pénzügyi válság nyomán bevezetett változások óta a legátfogóbb uniós gazdasági kormányzási reformot. E javaslatok központi célkitűzése, hogy fenntarthatóbbá tegyék az államadósságot, miközben reformok és beruházások révén valamennyi tagállamban előmozdítják a fenntartható és inkluzív növekedést és orvosolják a jelenlegi keret hiányosságait.

A javaslatok figyelembe veszik, hogy csökkenteni kell a jelentősen megnövekedett államadósságokat, építenek a Covid19-válságra adott uniós szakpolitikai válaszból levont tanulságokra, felkészítik az EU-t a jövőbeli kihívásokra a zöld, digitális, inkluzív és reziliens gazdaság felé való elmozdulás támogatásával, továbbá versenyképesebbé teszik az Európai Uniót.

Az új szabályok előmozdítják a szükséges reformokat és beruházásokat, és segítenek reális, fokozatos és tartós módon csökkenteni a magas államadósság-rátákat. A reform egyszerűbbé teszi a gazdasági kormányzást, javítja a nemzeti felelősségvállalást, nagyobb hangsúlyt helyez a középtávú szemléletre és megerősíti a végrehajtást – mindezt egy átlátható uniós keretbe foglalva.

A javaslatok kidolgozását hosszú mérlegelési időszak és széles körű konzultációs folyamat előzte meg.

ERŐSEBB NEMZETI FELELŐSSÉGVÁLLALÁS A KÖZÖS UNIÓS SZABÁLYOKON ALAPULÓ, ÁTFOGÓ KÖZÉPTÁVÚ TERVEK RÉVÉN

A bizottság javaslatainak sarokkövét a nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervek képezik.

A tagállamok terveket fognak kidolgozni és benyújtani, amelyekben meghatározzák költségvetési céljaikat, a makrogazdasági egyensúlyhiány kezelésére szolgáló intézkedéseket, valamint a prioritást élvező reformokat és beruházásokat egy legalább négyéves időszakra vonatkozóan. Ezeket a terveket a Bizottság ér-

tékeli, majd a Tanács közös uniós kritériumok alapján jóváhagyja.

A költségvetési, reform- és beruházási célkitűzések egyetlen középtávú tervbe történő integrálása hozzájárul egy koherens és egyszerűsített folyamat kialakításához. Erősíti a nemzeti felelősségvállalást azáltal, hogy nagyobb mozgásteret biztosít a tagállamoknak saját költségvetési kiigazítási pályájuk, valamint reform- és beruházási kötelezettségvállalásaik meghatározásához. A tagállamok éves eredményjelentések benyújtásával fogják elősegíteni e kötelezettségvállalások teljesítésének hatékonyabb nyomon követését és végrehajtását. Az új költségvetési felügyeleti folyamat beépül az európai szemeszterbe, amely továbbra is központi szerepet fog játszani a gazdaság- és foglalkoztatáspolitikák összehangolásában.

AZ EGYSZERŰBB SZABÁLYOK FIGYELEMBE VESZIK A KÜLÖNBÖZŐ KÖLTSÉGVETÉSI KIHÍVÁSOKAT

Az Unió mind a 27 tagállamában más és más a költségvetési helyzet, különböznek a kihívások, és eltérőek a gazdasági kilátások is. Ezért az egyenmegoldások nem működnek. A javaslatok célja egy olyan kockázatalapú felügyeleti keret felé való elmozdulás, amely az államadósság fenntarthatóságát helyezi a középpontba, ugyanakkor előmozdítja a fenntartható és inkluzív növekedést is. Ez a megközelítés egy átlátható, közös uniós keret részét fogja képezni. A tagállamok tervei fogják meghatározni a költségvetési kiigazítási pályájukat, mégpedig többéves kiadási célok

ENYHÍTI AZ ENERGIAKÖLTSÉGEK KÁROS HATÁSÁT

Ez az 1 milliárd euró összegű intézkedés lehetővé teszi Magyarországnak, hogy enyhítse a villamosenergia- és földgáz-költségek emelkedése által az ország gazdaságára gyakorolt hatást, ugyanakkor biztosítja, hogy a verseny torzulása a lehető legkisebb legyen – mondta Margrethe Vestager, a versenypolitikáért felelős ügyvezető alelnök.

formájában, amelyek a költségvetési felügyelet egyetlen operatív mutatóját jelentik. Ez egyszerűsíti a költségvetési szabályokat.

Minden olyan tagállam esetében, amelynek költségvetési hiánya meghaladja a GDP 3%-át vagy államadóssága meghaladja a GDP 60%-át, a Bizottság országspecifikus technikai pályát fog előírni. E pálya célja annak biztosítása, hogy az adósság hitelesen csökkenő pályára kerüljön vagy prudens szinten maradjon, a hiány pedig középtávon a GDP 3%-a alá kerüljön, illetve e szint alatt maradjon.

A GDP 3%-a alatti költségvetési hiánnyal és a GDP 60%-a alatti államadóssággal rendelkező tagállamoknak a Bizottság technikai tájékoztatást fog nyújtani annak biztosítása érdekében, hogy a költségvetési hiány középtávon is a GDP 3%-ában meghatározott referenciaérték alatt maradjon. Ezek a technikai pályák és technikai tájékoztatások iránymutatásul szolgálnak majd a tagállamok számára a terveikbe belefoglalandó többéves kiadási célok meghatározásához.

Az adósság fenntarthatóságának biztosítása érdekében közös biztosítékokat kell alkalmazni. A hiányra és az adósságra vonatkozó 3%-os és 60%-os GDP-referenciaérték változatlan marad. Az államadósság GDP-hez viszonyított arányának a terv által lefedett időszak végén alacsonyabbnak kell lennie, mint ezen időszak kezdetén; valamint a GDP 0,5%-ának megfelelő minimális költségvetési kiigazítást kell végrehajtani évente mindaddig, amíg a hiány meghaladja a GDP 3%-át. Ezenkívül azoknak a tagállamoknak, amelyek esetében meghosszabbították a költségvetési kiigazítás időszakát, biztosítaniuk kell, hogy a költségvetési erőfeszítéseket nem halasszák későbbi évekre.

Az általános és országspecifikus mentesítési rendelkezések lehetővé teszik a kiadási céloktól való eltérést az EU-t vagy az euróövezet egészét érintő súlyos gazdasági visszaesés vagy a tagállam által nem befolyásolható, az államháztartásra jelentős hatást gyakorló rendkívüli körülmények esetén. A Tanács a Bizottság ajánlása alapján határoz majd e rendelkezések aktiválásáról és deaktiválásáról.

AZ UNIÓS PRIORITÁSOKKAL KAPCSOLATOS REFORMOK ÉS BERUHÁZÁSOK ELŐSEGÍTÉSE

A reformok és a beruházások egyaránt alapvető fontosságúak. A zöld és digitális átálláshoz, a gazdasági és társadalmi reziliencia megerősítéséhez, valamint Európa biztonsági kapacitásának fokozásához jelentős és tartós köz-

beruházásokra lesz szükség az elkövetkező években. A fenntartható és inkluzív növekedést ösztönző reformok továbbra is a hiteles adósságcsökkentési tervek nélkülözhetetlen elemének számítanak. A Next Generation EU keretében létrehozott Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz kapcsán már most tetten érhetők a reformok és a beruházások közötti pozitív kölcsönhatások előnyei.

A javaslatok célja ezért az, hogy ösztönözzék és segítsék a tagállamokat a jelentős reform- és beruházási intézkedések végrehajtásában. A tagállamok számára kijelölt költségvetési kiigazítási pálya fokozatosabb lesz, amennyiben terveikben kötelezettséget vállalnak a meghatározott és átlátható kritériumoknak megfelelő reformok és beruházások megvalósítására.

A HATÉKONY VÉGREHAJTÁS BIZTOSÍTÁSA

A szabályokat nem elég meghatározni, azokat érvényre is kell juttatni. Bár a javaslatok nagyobb mozgásteret biztosítanak a tagállamok számára középtávú terveik kialakításához, egyben egy szigorúbb végrehajtási rendszert is bevezetnek annak biztosítása érdekében, hogy a tagállamok teljesítsék a középtávú költségvetési-strukturális terveikben vállalt kötelezettségeiket. Azon tagállamok esetében, amelyek jelentős államadósság-problémákkal néznek szembe, az elfogadott költségvetési kiigazítási pályától való eltérés főszabályként túlzottdeficit-eljárás megindításához fog vezetni.

A költségvetési kiigazítási időszak meghosszabbítását indokoló reform- és beruházási kötelezettségvállalások teljesítésének elmulasztása a kiigazítási időszak lerövidítését vonhatja maga után.

KÖVETKEZŐ LÉPÉSEK

Az uniós gazdaság jelenlegi kritikus szakaszában sürgető prioritás, hogy mielőbb megállapodás szülessen az uniós költségvetési szabályok és a gazdasági kormányzási keret egyéb elemeinek felülvizsgálatáról. A Tanács az Európai Tanács által is jóváhagyott következtetéseiben a jogalkotási munka 2023-ban történő lezárását sürgette. A Bizottság ezért felkérte az Európai Parlamentet és a Tanácsot, hogy a kihívások megfelelő kezelése érdekében a lehető leghamarabb jussanak megállapodásra az előterjesztett jogalkotási javaslatokról.

*Európai Bizottság
magyarországi képviselő*

Olyan költségvetési szabályokra van szükségünk, amelyek igazodnak az évtized kihívásaihoz. Az új szabályok hozzá fognak járulni a magas államadósságok reális, fokozatos és tartós csökkentéséhez. Emellett közös uniós szabályok alapján javítani fogják a nemzeti felelősségvállalást, és megerősítik a végrehajtást. A rendezett államháztartás lehetővé teszi, hogy még többet ruházzunk be az éghajlatváltozás elleni küzdelembe, digitalizáljuk gazdaságunkat, finanszírozzuk inkluzív európai szociális modellünket és növeljük gazdaságaink versenyképességét. Őszintén remélem, hogy erről a kulcsfontosságú reformról hamarosan megállapodás születik – jelentetett ki Ursula von der Leyen, az Európai Bizottság elnöke.

Sikeresnek bizonyult az Európai Unió első közös gázbeszerzési felhívása

A nemzetközi piac pozitívan reagált az Európai Bizottság első közös uniós gázbeszerzésről szóló felhívására, 25 megbízható szállító válaszolt az összesített igényre. Az Európai Bizottság április 25-én indította el azt a folyamatot, amely lehetővé teszi, hogy az európai vállalatok az „AggregateEU” mechanizmuson keresztül regisztrálják gázbeszerzési igényüket.

Ez a kezdeményezés fontos mérföldkő az EU számára a következő tételre való felkészülésben, hiszen így összehangolt módon és kellő időben tudja feltölteni gáztartalékait, és kollektív vásárlóerejét kihasználva alacsonyabb árakat tud kialakítani a nemzetközi gázszolgáltatókkal folytatott tárgyalások során.

A regisztrált vállalkozásoknak május 2-ig egy hét állt rendelkezésükre, hogy csatlakozzanak az első keresletösszesítési pályázathoz. Miután az egyes vállalatok benyújtották kérelmüket, az igényelt mennyiségeket összesítik, és megpályáztatták a világpiacon. Amint az AggregateEU mechanizmus összeköti az összesített európai keresletet a nemzetközi gázszolgáltatók ajánlatával, a résztvevő vállalatok tárgyalásokat kezdenek a szolgáltatókkal a gáz megvásárlására és szállítására vonatkozó szerződési feltételekről. A Bizottság semmilyen szerepet nem fog játszani az említett tárgyalásokban. Az első adásvételi megállapodások a nyár előtt várhatók.

A következő 12 hónapos időszakban rendszeresen, kéthavonta kerül majd sor további pályázatokra. A vállalatoknak továbbra is lehetőségük lesz rá, hogy csatlakozzanak az AggregateEU mechanizmushoz. Eddig 76 vállalat iratkozott fel, más vállalatok esetében pedig még tart a regisztrációs folyamat. Emellett 11 vállalat jelezte, hogy készen áll központi vevőként vagy megbízottként szolgáltatásokat nyújtani.

A tagállamok kötelezettséget vállaltak arra, hogy nemzeti tárolófeltöltési célmenyiségük legalább 15%-át a keresletösszesítési folyamatban történő részvétellel teljesítik, ami évente mintegy 13,5 milliárd köbméter gázt jelent. A gáztárolási és a közös gázbeszerzési célértékekről 2022-ben vészhelyzeti intézkedéssel született megegyezés, válaszul az orosz gázellátás fegyverként való felhasználására és az Oroszország Ukrajna elleni inváziója után példátlan mértékben

Maros Sefcovic,
az Európai Bizottság alelnöke

EZ AZ ENERGIABESZERZÉSI PLATFORM

Az uniós energiabeszerzési platformot 2022 áprilisában hozták létre az Európai Tanács megbízása alapján, az orosz gáztól való eltávolodást elősegítő diverzifikálás szükségességére adott válaszként. 2022 októberében az Európai Tanács jóváhagyta a közös gázbeszerzést, hogy megkönynyítse a megbízható partnerekkel folytatott tárgyalásokat, és az Unió kollektív politikai és piaci súlyának kiaknázása révén kölcsönösen előnyös partnerségeket építsen ki.

megemelkedett energiaárakra. Az említett intézkedések célja az áringadozás csökkentése, a biztonságos és kiszámítható energiaellátás biztosítása, valamint Európa kollektív piaci súlyának kiaknázása. A REPowerEU terv megvalósítása és az EU energiaellátásának diverzifikálása érdekében az orosz gáz ki van zárva a közös beszerzésből.

Mint ismert, az AggregateEU az EU által létrehozott mechanizmus, amely lehetővé teszi a gázkereslet összesítését és a közös beszerzést. A mechanizmust az uniós energiabeszerzési platform központi elemeként

azért hozták létre, hogy az uniós törekvéseket támogatva megbízhatóbb alternatívákkal helyettesítse az orosz gázt, amelynek használatától az EU igyekszik függetlenné válni. Célja, hogy elegendő gázellátást biztosítson, miközben visszafogja a szolgáltatók közötti árharcot a globális piacon. A Bizottság megbízta a Prisma European Capacity Platform GmbH szolgáltatót, hogy hozzon létre egy biztonságos online platformot a keresletösszesítési és a közös beszerzési mechanizmus számára. A platform az uniós országokban és az Energiaközösség szerződő feleiben elérhető a vállalkozások számára. Eddig Ukrajna, Moldova és Szerbia fejezte ki érdeklődését a részvétel iránt – ismerteti a hírt az Európai Bizottság magyarországi képviselője.

Maros Sefcovic, az Európai Bizottság alelnöke május 16-án már arról számolt be, hogy a nemzetközi piac pozitívan reagált az első közös uniós gázbeszerzésről szóló felhívásra: 25 megbízható szállító válaszolt a mintegy 11,6 milliárd köbméter gázra vonatkozó összesített igényre, és összesen több mint 13,4 milliárd köbméter szállítására tettek ajánlatot – idézi az MTI a biztos sajtótájékoztatóján elmondottakat.

„Ez figyelemre méltó siker, ami azt mutatja, hogy helyesen tettük, hogy egyesítettük keresletünket, és a közös európai húzóerő segítségével, együtt törekedtünk arra, hogy a jövő tételre feltöltsük gáztárolóinkat” – tette hozzá. Mint mondta, az EU által kiválasztott szolgáltató, a Prisma vállalat a legvonzóbb beérkező ajánlatokat egyeztetette a fogyasztói igényekkel, így összesen 10,9 milliárd köbméternyi gázmennyiséget sikerült lefedni, amelynek 20 százalékát cseppfolyósított földgáz, 80 százalékát pedig csővezetékes gáz teszi ki. A biztos szerint a résztvevők nemsokára megkezdhetik a szerződésekről szóló tárgyalásokat, amelyek a bizottság részvétele nélkül történnek.

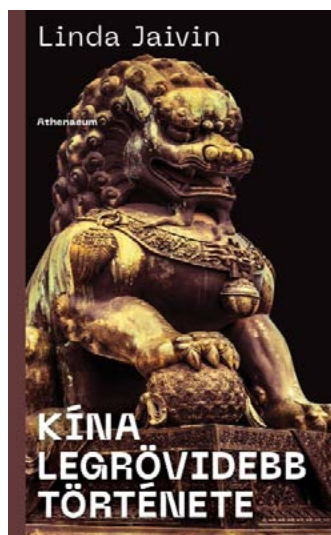
Kína legrövidebb története

Kína legfelső vezetése az ötezer éves birodalom klasszikus állambölcseletét is felhasználva hozta ki országát a kulturális forradalom pusztító örületéből, és állította döbbenetesen meredek növekedési pályára. A világ e legrégebbi idő óta fennálló birodalmában, egyedülálló módon, már ezer éve is mindenki számára nyitva álló versenyvizsgákon választották ki az állami tisztviselőket, akár a legalsóbb rétegek soraiból is. Kína legrövidebb története – ez valóban csak „szárguldó áttekintés” lehet.

Sa „múltat végleg eltöröl” forradalom legsötétebb idején is Mao megkövetelte tábornokaitól a stratégiai gondolkodás magaskiskoláját jelentő, a feltevések szerint Kínában 4 ezer éves múltú go táblajáték felsőfokú ismeretét, ahogy a kb. 2.500 éve élt, a modern menedzsment szakirodalomban különösen nagyra tartott Szunce, az első ismert hadtudományi szakkönyv szerzője tanításait is.

„Kína történelmének ez a szárguldó áttekintése megváltoztatja azt, ahogyan a világ e szuperhatalmát látjuk” – idézet a szerző, Jaivin oldaláról. „Kína egyre inkább meghatározó globális szerepe önmagában is indokoltá teszi, hogy megismerkedjünk a történetével, hiszen enélkül nem érthetjük meg a jelenét sem” – olvasható a könyvben.

A Goodreads ajánlójából: „Ahogy belépünk »Ázsia évszázadába« (a 21. század gyakori, jóslatértékű jellemzője ez – OP.) Kína magára vonja figyelmünket, gazdasági erőközpontként, a gyors modernizáció világítótornyaként, s magabiztos, rámenős geopolitikai szereplőként. Hogy megértsük a nemzet főcímei mögött álló valódi mivoltát, meg kell ismernünk életteli, viharos múltját – a történetét, kimagasló szereplőkkel, filozófiai alapvetésekkel, politikai intrikákkal, katonai konfliktusokkal, társadalmi felfordulásokkal, művészeti találmányokkal és technológiai innovációkkal. E könyv feltérképezi az utat a törzsi kezdetektől a legendás császári korszakon át a Hszi Csin-ping vezette kommunista pártig – beleértve a kínai nők ritkán említett történetét, valamint a korrupció és belső viszályok rémét, amely máig is kísérti a Népköztársaságot. Jaivin, a mesteri történetmondó és akkurátus történész ezt a hatalmas történelmet rövid, lebilincselő áttekintésbe

Linda Jaivin:

KÍNA LEGRÖVIDEBB TÖRTÉNETE

Athenaeum Kiadó, 2022

sűriti, amelyet napjaink globális érdeklődésű olvasója nélkülözhetetlennek talál majd.”

A szerző ezt írja a könyv bevezetőjében: „Egy rövid történelmi összefoglaló megírása során egy bölcs szerző alighanem néhány kulcsfontosságú témára és személyre összpontosítana. Én sajnos nem mondhatom magam ilyen bölcsnek. Amikor mérlegelnem kellett, hogy mely meghatározó szereplőket, gazdasági és társadalmi fordulópontokat, hadtörténelmi eseményeket, esztétikai és intellektuális áramlatokat mutassam be, akkor... nos, arra jutottam, hogy mindegyiket. A könyvben igyekeztem mindazokat a témákat, eseményeket és személyeket felvázolni, amelyekről és akikről úgy gondolom, hogy a saját korszakukra, illetve általában a kínai civilizáció és nemzeti eszme fejlődésére nézve is megvilágító erejük. Nem fogok névsorolvasást tartani Kína összes császáráról, felkelőjéről, gondolkodójáról, művészeről, hírességéről, feltalálójáról, politikusáról és költőjéről, de igyekszem kitérni azokra, akiket a legjelentősebbnek és legérdekesebbnek tartok, és, amennyire ilyen terjedelem mellett lehetséges, teret biztosítani nekik ahhoz, hogy a saját nevükben szólalhassanak meg ezeken a lapokon. Az olvasó a következő oldalakon ókori történészek, modern politikusok, költők és satirikusok idézeteivel is találkozhat. A jellemzően férfiközpontúként kezelt történelem persze legalább annyira a nők története is, úgyhogy megígérhetem, a következőkben több nőről lesz szó, mint ami az általános történelmi összefoglalókban megszokott. Kína maga a sokaság – kibogozhatatlan összetettsége lényegileg hozzátartozik nagyszerűségéhez.”

Dr. Osman Péter